

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to
O-200.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: **24 maja 2022 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **do 180 minut**

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **19 stronach** jest wydrukowanych **21 zadań**.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora.
6. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
7. Odpowiedzi do zadań: **1–4, 7, 10, 14, 15, 18, 19, 20**, otocz kółkiem zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnej stronie**. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
8. Odpowiedzi do zadań: **5, 6, 8, 9, 11–13, 16, 17, 21**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
9. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnej stronie**.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
11. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie prznosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-**200**-2205

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

W niektórych zadaniach są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i otocz kółkiem, np.

A. B. C. D.

W innych zadaniach wybierz poprawne uzupełnienie zdań spośród oznaczonych literami A i B oraz spośród oznaczonych literami C i D i za każdym razem otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

A.

B.

oraz

C.

D.

W jeszcze innych zadaniach zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, i otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

P F

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie skreśl i otocz kółkiem inną odpowiedź, np.

A. B. C. D.

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ ^{stuszenie}

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ ^{stuszenie}

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2021/2022
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym treny VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz (całość)*

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową), do których również można się odwołać

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, treny I, V

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Aleksander Kamiński

KAMIENIE NA SZANIEC

Pierwsze zadanie dotyczyło fotografów. Instrukcja przyniesiona „z góry”¹ stwierdzała, że liczni fotografowie warszawscy powystawiali w szafkach wystawowych fotografie żołnierzy niemieckich; fotografowie demoralizują² samych siebie i społeczeństwo; nadają ulicom Warszawy nieznośny wygląd. [...] Tłuczenie szyb przymilającym się do klienteli nieprzyjacielskiej fotografom – oto zadanie na najbliższą przyszłość.

Stłuczenie szyby wystawowej wiosną 1941 roku nie było rzeczą łatwą... psychicznie. Po pierwsze – ogromna większość zakładów mieści się na głównych ulicach miasta, na których o każdej porze jest duży ruch; po drugie – w owym czasie miasto nie znało jeszcze żadnych „akcji” ulicznych. [...] Wykonawcy tych represji³ – pionierzy słynnych później wyczynów ulicznych – zabierali się do swoich szyb z namaszczeniem, lękiem, z długotrwałym obmyśleniem planu i z wielkimi ostrożnościami. Głośny brzęk rozpryskiwanej szyby wystawowej zdawał się i dla wykonawcy, i dla publiczności warszawskiej aktem równym wybuchowi maszyny piekielnej.

W tej właśnie akcji fotograficznej wybił się na czoło Alek. Po jednym czy po dwóch miesiącach, ostrożnie i skrupulatnie przygotowanych doświadczeniach, zachęcony powodzeniem, zdecydował się na ryzykowną i pomyslową inicjatywę. Któregoś wczesnego ranka wsiadł na rower [...], do kieszeni włożył kilka sporych kawałków żelaza i ruszył na Marszałkowską. W pobliżu pierwszej witryny fotografa skręcił na chodnik, wyminął paru przechodniów i z całej siły walnął w szybę. Głośny brzęk tłuczonego szkła przygiął go do kierownicy, stopy mimo woli mocniej zaczęły naciskać pedały. Nie oglądając się, skręcił na jezdnię i szybko pedałowal przed siebie. Dopiero po minucie ochłonął z wrażenia i zauważył, że z prawej strony widać znów witrynę z fotografiami niemieckich żołnierzy. Skręcił, trzasnął z całej siły żelazem, aż szyba rozprysła w drobne kawałki. Z bramy ktoś wyskoczył, wrzeszcząc głośno, i Alek znów odruchowo przylgnął do kierownicy. Trzecia witryna z fotografiami niemieckimi, która wpadła mu w oczy, była na wprost dworca. O sto kroków stał policjant. [...] Dozorcy zaczęli otwierać bramy. Był spory ruch. Dziesiątki podszeptów wzywało Alka, by nie patrzył na prowokującą witrynę i pędził dalej, ale nie mniej silny głos wewnętrzny kazał mu sięgnąć do kieszeni po dużą żelazną nakrętkę. – Przecież nigdzie nie widać żadnego Niemca, ci wszyscy na ulicy – to Polacy; nie bój się, chłopcze, szczęście sprzyja odważnym – szeptał sam do siebie. Rozsądek pokierował odwagą. Alek zszedł z roweru i prowadząc go powoli w kierunku witryny, czekał na nadjeżdżający tramwaj. Gdy wozy tramwajowe z chrzęstem i zgrzytem wymijały fotografa – Alek zamachnął się i cisnął wielką nakrętką. Huk przejeżdżającego tramwaju zagłuszył brzęk szkła. Alek odjeżdżał powoli, oglądając się z uśmiechem na witrynę trzeciego fotografa. Był zdumiony: ani policjant [...], ani dozorca domowi niczego nie zauważyli. Wobec tego czwartą szybę wywalił także przy akompaniamencie hałaśliwych zgrzytów tramwajowych i szczęśliwy wracał do domu. [...] Dokonał dwóch rzeczy: spełnił ponad normę przypadające nań zadanie oraz przed samym sobą odbył z dobrym wynikiem próbę odwagi.

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Warszawa 1999.

¹ Przyniesiona „z góry” – tu: rozkaz wydany przez przełożonych.

² Demoralizują – tu: wpływają źle na społeczeństwo, nie przestrzegają obowiązujących norm.

³ Represje – tu: działania związane z tłuczeniem szyb.

[470 wyrazów]

Zadanie 1. (1 pkt)

Która informacja dotycząca akcji fotograficznej jest niezgodna z treścią przytoczonego fragmentu? Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. Była „akcją uliczną”.
- B. Wiązała się z ryzykiem.
- C. Była pomyslową inicjatywą.
- D. Wymagała grupowej współpracy.

Zadanie 2. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Zdjęcia niemieckich żołnierzy były zamieszczane na wystawach przez niewielu fotografów.	P	F
Akcja fotograficzna była jednym z ostatnich zadań w walce z niemieckim okupantem.	P	F

Zadanie 3. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Przeprowadzenie akcji fotograficznej było utrudnione ze względu na obecność na ulicach niemieckich żołnierzy.	P	F
Podczas akcji Alek zniszczył witryny w czterech zakładach fotograficznych.	P	F

Zadanie 4. (1 pkt)

Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Alek zaczął czekać na zbliżający się tramwaj, aby

- A. uciec nim z miejsca akcji.
- B. otrzymać pomoc od pasażerów.
- C. udawać przed policjantem oczekiwanie na przystanku.
- D. wykorzystać hałas do zagłuszenia brzęku rozbijanej szyby.

Zadanie 5. (1 pkt)

Autor *Kamieni na szaniec* napisał w swojej książce, że w ważnych chwilach Alek potrafił nad sobą panować. Uzasadnij trafność tego stwierdzenia, odwołując się do przytoczonego fragmentu utworu.

.....

.....

.....

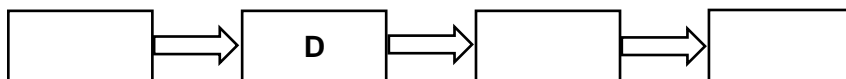
.....

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie podanego fragmentu i całego utworu *Kamienie na szaniec* ułóż zgodnie z porządkiem chronologicznym wymienione niżej wydarzenia, w których brał udział Alek. Wpisz litery A, B, C w kratki we właściwej kolejności.

- A. Udział w akcji pod Arsenalem.
- B. Działalność w Małym Sabotażu.
- C. Wyprawa z kolegami w Beskid Śląski.
- D. Podjęcie pracy zarobkowej w okupowanej Warszawie.

Zadanie 7. (1 pkt)

Odwołując się do całego utworu *Kamienie na szaniec*, oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Celem akcji pod Arsenalem było uwolnienie Rudego i innych więźniów.	P	F
Akcja pod Arsenalem zakończyła się śmiercią Alka, Rudego i Zośki.	P	F

Zadanie 8. (1 pkt)

Na początku wojny Alek, Rudy i Zośka podejmowali pracę zarobkową. Podaj dwa przykłady takiej działalności chłopców, opisane w utworze Aleksandra Kamińskiego.

Przykład 1.:

Przykład 2.:

Zadanie 9. (2 pkt)

Spośród lektur obowiązkowych – innych niż *Kamienie na szaniec* – wybierz tę, której bohater był odważny. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury:

Bohater lektury:

Uzasadnienie wyboru:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Wypowiedzenie *Pierwsze zadanie dotyczyło fotografów* jest

- A. zdaniem pojedynczym.
- B. równoważnikiem zdania.
- C. zdaniem złożonym podrzędnie.
- D. zdaniem złożonym współrzędnie.

Zadanie 11. (3 pkt)

Zredaguj zaproszenie na wystawę fotografii *Powojenna Warszawa*, organizowaną w Twojej szkole. Zachęć koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

ZAPROSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Uczniowie jednej ze szkół opracowali *Lekturownik ósmoklasisty*. Na okładce umieścili elementy graficzne nawiązujące do wybranych lektur obowiązkowych. Poniżej znajduje się projekt tej okładki.

Wybierz jeden spośród elementów graficznych umieszczonych na projekcie okładki. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, do której ten element nawiązuje, i wyjaśnij jego związek z treścią wskazanej przez Ciebie lektury obowiązkowej.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Wybrany element graficzny:

Tytuł lektury obowiązkowej:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

CZY CIEKAWOŚĆ POMAGA W NAUCE?

Istnieją cechy charakteru, które sprzyjają pracy naszego mózgu. Jedną z nich jest ciekawość. To ona otwiera dziecięce umysły na nową wiedzę, a w przypadku dorosłych czyni każdą naukę bardziej efektywną.

„Nie mam żadnych szczególnych uzdolnień. Cechuje mnie tylko niepoohamowana ciekawość”. Nie jest przypadkiem, że te słowa wypowiedział niegdyś Albert Einstein – postać, która wniosła olbrzymi wkład w rozwój wielu nauk. Słowa fizyka mogą być dowodem na to, że wielkie odkrycia są wynikiem ludzkiej ciekawości. Zaskakujące? Raczej bardzo oczywiste.

Czym wobec tego jest ciekawość? Najprościej jest powiedzieć, że ciekawość to chęć dowiedzenia się czegoś, poznania. To potrzeba wynikająca z naszego wewnętrznego imperatywu¹, która zmusza nas do badania określonej rzeczywistości, poznawania jej czy poszukiwania dowodów na jej istnienie.

Cechą ciekawości jest na pewno kreatywne, twórcze i oryginalne podejście do świata. Ciekawość pozwala na szukanie rozwiązań zupełnie innych od tych, które się zna. Celem jest znalezienie własnego, lepszego rozwiązania. I to wszystko przy pomocy wyobraźni i kreatywnego myślenia.

Ciekawość związana jest też ze skłonnością do eksperymentowania². Ten rodzaj ciekawości zwykle charakteryzuje badaczy – osoby, które chcą poznawać przez doświadczenie. Najważniejsze w tym przypadku jest odkrywanie – nieznanych wcześniej – zjawisk czy przedmiotów. Skłonność do eksperymentowania pozwala na zdobywanie wiedzy przy użyciu wszystkich zmysłów.

Z ciekawością wiąże się też iloraz ciekawości, czyli głód wiedzy. Im wyższy, tym osoba jest bardziej dociekliwa i otwarta na nowe doświadczenia. Wysoki iloraz ciekawości cechuje ludzi, którzy stale szukają nowych rozwiązań. Przystawanie wiedzy u takich osób jest analizą tematu od środka, aż do momentu uzyskania satysfakcjonujących wniosków. Głód wiedzy to zresztą największa motywacja do nauki, bo to z niego rodzi się potrzeba nauki.

Ciekawość, jako cecha charakteru, zmienia się wraz z wiekiem. Jako dzieci nie potrafimy nad nią zapanować, bywa więc największą siłą napędową rozwoju umysłowego u dziecka. W połączeniu ze zmysłami, takimi jak: wzrok, węch, dotyk, słuch i smak, dziecięca ciekawość zapoczątkowuje nabywanie wiedzy i umiejętności. Ciekawość pozwala dziecku uczyć się świata, doświadczać go zmysłami. Co najważniejsze, to dzięki ciekawości nauka nie jest nudna, a chodzenie do szkoły może stać się fascynującą przygodą.

Warto wiedzieć, że ciekawość to przede wszystkim pierwszy stopień do... wiedzy, a ta staje się podstawą życia każdego z nas. Ciekawość otwiera każdy umysł na nowe umiejętności, pobudza pamięć i pomaga w koncentracji. Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą.

Na podstawie: www.akademia-umyslu.pl

¹ Imperatyw – nakaz, reguła.

² Eksperymentowanie – tu: przeprowadzanie doświadczeń.

[384 wyrazy]

Zadanie 13. (2 pkt)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Czy ciekawość pomaga w nauce?*.

Tematem tekstu jest

.....

Rozważania dotyczą

oraz

W podsumowaniu

.....

Zadanie 14. (1 pkt)

Wskaż główny temat rozważań przedstawionych w tekście *Czy ciekawość pomaga w nauce?*. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. Przedstawienie poglądów Alberta Einsteina.
- B. Wyjaśnienie, że rozwój nauki wywodzi się z fizyki.
- C. Znaczenie ciekawości w rozwoju każdego człowieka.
- D. Wyliczenie zmysłów wpływających na rozwój ciekawości.

Zadanie 15. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego tekstu, oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W tekście przywołano słowa Alberta Einsteina, aby potwierdzić, że podstawą wielu odkryć naukowych jest ciekawość ludzka.	P	F
Z tekstu wynika, że człowiek w każdym wieku potrafi zapanować nad swoją ciekawością.	P	F

Zadanie 16. (1 pkt)

Wyjaśnij znaczenie słów: *ciekawość to pierwszy stopień do... wiedzy*. Odwołaj się do ostatniego akapitu tekstu. Nie cytuj sformułowań z arkusza.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (2 pkt)

Na jednej ze stron internetowych rozpoczęła się dyskusja na temat *Ciekawość – ułatwia czy utrudnia życie?* Zabierz głos w dyskusji. Napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i poprzysz je dwoma argumentami.

Re: Ciekawość – ułatwia czy utrudnia życie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (1 pkt)

Spośród podanych wyrazów wskaż ten, w którym nie zachodzi wymiana „ó” na „o”.
Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. *głód*
- B. *rozwój*
- C. *mózgu*
- D. *twórcze*

Zadanie 19. (1 pkt)

Na jednej ze stron poświęconych lekturom szkolnym zamieszczono krótkie informacje na temat wybranych lektur obowiązkowych. Autor jednej z notatek nie zadbał jednak o poprawną interpunkcję. Otocz kółkiem zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

- A. *W leśnej chatce umiera dowódca powstania, który odniósł rany w walce.*
- B. *W końcowej scenie Ordon, nie chcąc oddać wrogom reduty, wysadza ją w powietrze.*
- C. *Zrozpaczony ojciec często wspomina córkę ponieważ nie potrafi pogodzić się z jej stratą.*
- D. *Strzelec nie dochował wierności ukochanej, więc został ukarany i wciągnięty w toń jeziora.*

Zadanie 20. (1 pkt)

Dokończ poniższe zdania. Otocz kółkiem odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą* podkreślony wyraz to rzeczownik w

- A. celowniku.
- B. bierniku.

W wypowiedzeniu *Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą* podkreślony wyraz pełni funkcję

- C. dopełnienia.
- D. podmiotu.

Zadanie 21. (20 pkt)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Napisz rozprawkę, w której rozważysz, czy warto bronić tego, co dla człowieka jest ważne. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że masz okazję wyruszyć wehikułem czasu do świata jednej z lektur obowiązkowych. Napisz opowiadanie o swojej przygodzie w tym świecie. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Wypracowanie
na temat nr

Miejsce dla
egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Możesz kontynuować na następnej stronie.

Brudnopis (*nie podlega ocenie*)

A series of horizontal dotted lines providing a template for handwritten notes, consisting of approximately 25 lines.

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 25 lines.

